

WERKASALON SUKUTERVEISET

SUKUSEURAN JÄSENLEHTI 8

Vihanti, Toukokuu 2005

Kuva Laura Kotila

Seuran hallitus

Puheenjohtaja
Pekka Verkasalo 050 555 3295
Haukantie 38
04320 Tuusula
pekka.verkasalo@kolumbus.fi

Varapuheenjohtaja
Ilkka Verkasalo (08) 284 745
Verkaperäntie 195 040 581 7912
86360 Ilveskorpi
ilver@netti.fi

Eija Hanhineva (08) 281 278
Tinatie 6
86400 Vihanti

Aino Kumpula (08) 283 318
Honkamaantie 26 040 729 0545
86400 Vihanti

Marja Lahti (08) 284 742
Lehtolantie 70
86360 Ilveskorpi

Sirkka Lumiaho (08) 283 612
Lumimetsäntie 810
86470 Lumimetsä

Sihteeri
Marjatta Verkasalo (08) 284 888
Verkasalontie 11
86360 Ilveskorpi

Erkki Romppainen (08) 726 106
Korpisuontie 16
89600 Ämmänsaari

“Lapsella on oikeus kuulla tarinoita suvustaan”.

on Hannele Martikainen kirjoittanut Sukutieto-lehdessä

Verkasalon suvulla on tarinoiden kertomisen apuna sukuseura ja seuran kokoama lehti. Vaikka lehti ei koskaan korvaa henkilökohtaista tarinointia, se antaa kuitenkin viitteitä, mitä suvussa tapahtuu. Sukuseuran lehti täydentää sukukirjan sisältöä nykyhetken tiedoilla ja tarinoilla. Lapsilla ovat ne 10- tai 50-vuotiaita, on oikeus suvun tarinoihin.

Lehti postitetaan vain seuran jäsenille. Tämän lehden lukijat voivat kertoa seuran olemassaolosta ja lehdestä lapsilleen ja sukulaisilleen.

Jäsenyyttä vois siis suositella kaikille “verkasaloille” sukunimestä riippumatta, jotka ovat suvun tarinoista kiinnostuneita. Jäseneksi voi ilmoittautua seuran sihteerille Marjatta Verkasalolle tai myös hallituksen jäsenille. Tietoa seurasta löytyy esimerkiksi internetistä www.genealogia.fi/sukus/verkasalo

Kansikuva

Kuva Laura Kotila

Vihannin kotiseutukeskuksen Ukonkantti on kulttuurin monitoimitalo kirjastoineen, kotiseutuarkistoineen, tutkijanhuoneineen, tietokoneineen, erilaisine kokous- ja kerhotiloineen, museoineen.

Historiankirjoituksesta – katoavaa lähihistoriaa on mahdollista tallettaa

Vihantilainen talonpoikaissuku Verkasalot – sukukirjan ilmestymisestä on kulunut kohta viisi vuotta. Kirjaa varten koottiin sukututkimuksella 200 vuoden sukupolven tiedot. Sukupolvien selvitys ulottui pidemmällekin historiaan, ja ne tiedot ovat seuralla tallessa, vaikka niitä ei kirjassa esitettykään.

Sukututkimuksen täsmällisyydenkin voi unohtaa ja selvittäessään edellisten sukupolvien elämäntapoja ja ympäristöä. Meillä monilla on vielä yksi tai kaksi edellistä sukupolvea elossa, kuunnellaan heitä. Ennen kuin kirjoitustaito oli yleistynyt, historia siirtyi sukupolvelta toiselle tarinoina. Yhteisön arvostetut vanhukset toimivat elävinä historiankirjoina. Nykyisin yleinen historiankirjoitus toimii, mutta oman suvun tarinat ja niiden liittyminen tuohon yleiseen historiaan voi olla hyvinkin häviämässä. Sukupolvien väliset keskustelut ja tarinoinnit eivät varmasti täytä tutkimuksen vaatimuksia, mutta avartavat kyllä yleisen historian antamaa virallista kuvaa ja parhaimmillaan saattavat antaa syvyyttä tarinankuulijan elämään.

Nykyisellä nuorella sukupolvella voi sanoa olevan oikeuskin kuulla myös oman suvun kertomuksia ja tapahtumia. Niistä saa perustaa elämälle, jota nykyinen kiivas rytmi koko ajan koittaa sekoittaa yhdessä monien sekavienkin eri puolelta maailmaa tulevien uutisten kanssa.

Omat vanhemmat ja isovanhemmat ovat todennäköisesti vain imarreltuja, kun nuoret alkavat kättää sitä mitä tapahtui ennenvanhaa.

Sukupolvet vaihtuvat huomaamatta. Jos suvun tarinoita haluaa ei tarinoiden kuuleminen ei kovin kauaa voi odottaa.

Reilun vuoden päästä, kesällä 2006 on taas Verkasalon suvun juhlakesä. Juhlapäivä on perinteisesti heinäkuun alussa. Juhlan järjestelyvuoro kiertää sukuhaaroittain, mutta juhla on tarkoitettu kaikille Yrjö Juhonpojan ja Stina Kustaavan jälkeläisille. Silloin on taas mahdollisuus tavata kaukaisempiakin sukulaisia ja vaikkapa vaihtaa sukuhaarojen tarinoita.

Pekka Verkasalo

TÄSSÄ LEHDESSÄ

Ukonkantti

Vihannin kulttuurin keskus,
Irja Erkkilä

Postimerkkien synty

Kaisu Klemetti

Henkilökuvassa Kaisu Klemetti,

Irja Erkkilä

Sukututkimusta kevyesti,

Pekka Verkasalo

Esineiden kertomaa

Rukki, Ilkka Verkasalo

Miemo-Mämmelä – sukunimien tarinaa,

Ilmari Ahola-Luttilan tutkimuksesta

VAKIOPALSTAT

Hallituksen kokoonpano

Suvun tunnukset - myymälä

Irja Erkkilä

Ukonkantti vilkkaassa käytössä

Kotiseutukeskus osoittanut tarpeellisuutensa

Werkasalon Sukuseuran koontumispaikkana on ollut seuran perustamisesta alkaen Vihannin kotiseutukeskuksen Ukonkantti perinteisine pihapiireineen. Monitoimitalon moderni arkkitehtuuri hämmästytti ensialkuun. Kuinka moni tietää, miten Ukonkantti on syntynyt? Nyt tuntuu itsestäänselvyydeltä, että Vihannin tapahtumien keskuksena on Ukonkantti, jonka synnytystuskat kestivät vuosikautia ja nostattivat poliittisia intohimoja ja ristiriitoja.

Ukonkantti on Suomen ensimmäinen kotiseutukeskus. Siihen kuuluu Ukonkantiksi ristityn monitoimitalon lisäksi vanhat talonpoikaistalot Hietalankantti, Mikkilänkantti, asevelitalo Uhtuankantti sekä viimeisimpänä tulokkaana VR:n työntekijöiden asuntona ollut Ukko-Pekka -talo, kaikki talkoilu- ja paikalle siirrettyjä ja kunnostettuja. Kokonaisuutta täydentävät tuulimylly, aitta ja museorata kaivoskoneineen ja suurine malmikivineen sekä kivikautinen asuinpaikka. Alueen koko on neljä hehtaaria.

Ukonkantti sijaitsee perinteikkäällä talon paikalla, uudelleen vesitetyn Kirkkojärven rannalla. Nimi Ukonkantti ei ole tuulesta temmattu. Museo-Matti Matti Junttilan mukaan näillä tienoin on sijainnut 1800-luvulla Ukon talo, myöhemmin Junnila. Minkälainen Ukko talossa on asunut? Ei varmaankaan mikä tahansa ukko, sillä Ukko oli tuohon aikaan vanhan miehen kunnianimi; vain harvat elivät vanhoiksi ja säilyttivät jälkipolville elämän tuomaa kokemusta ja viisautta.

Rohkea rakennushanke

Aloitteen Vihannin kotiseutukeskuksen rakentamisesta teki Koti-

seutuyhdistys, mutta sen henkisenä isänä voi pitää Elias Verkasaloa. Hän esitteli kirjoituksissaan 1970-luvulla nykyaikaisen kotiseututoiminnan ratkaisumallin, jonka yhtenä tärkeänä lenkinä on kotiseutukeskus. Suunnitelman toteuttamisesta sukeusi Vihannissa päätöksentekovaiheessa vilkas ja osin kiivas keskustelu. Maakunnalliset tahot ja Suomen kotiseutuliitto puolsivat voimallisesti hanketta ja sen rahoitusta.

Ennakkoluulottomasti hanke kuitenkin eteni. Vihannin kunta kutsui vuonna 1985 kotiseutukeskuksen suunnittelukilpailuun kolme arkkitehtia, siis lähes 20 vuotta sitten. Palkintoraadin asiantuntijajäsenet, aluearkkitehti Anna Louekari ja professori Juhani Pallasmaa olivat yhtä mieltä voittajasta. Kilpailun voittivat vaasalaiset arkkitehdit Heikki Aitoaho ja Kaarlo Viljanen työllään "Avara syli".

"Halusimme talon heijastelevan tämän maiseman muokkaamaa pohjoispohjalaista ihmistä. Ukonkantti kertoo rohkeudesta ja vahvasta otteesta elämään", arkkitehdit selittivät innoituksensa lähtökohtia. Talon lopulliseen silauk-

seen antoi työpanoksensa myös silloinen kirjastotoimenjohtaja Pirkko Pudas. Rakennuksen sydämenä on kirjasto monipuolisine palveluineen. Kotiseutukeskus kokonaisuudessaan on hieno kulttuurilaitos. Vihkiäisiä juhlittiin syyskuussa 1991.

Vihannin kotiseutukeskus on valtakunnallisestikin kiinnostava ja merkittävä. On edelleenkin harvinaista, että pienessä maalaiskunnassa järjestetään arkkitehtikilpailu. Ukonkantin toimivuutta ja paikkakuntaa aktivoivaa vaikutusta on muualla seurattu mielenkiinnolla, ehkä kadehtienkin. Arkkitehtuuriltaan mielenkiintoinen kirjastotila on toimiva kokonaisuus lehtinurkkausineen, näyttelytiloineen ja kahvioineen. Iso auditorio ja koulutustilat ovat osoittaneet tarpeellisuutensa; mm. Oulun yliopiston geologian laitos käyttää niitä kurssipaikkanaan. Majoitustiloja kurssilaisille, erilaisten tilaisuuksien pitäjille ja tavallisille matkailijoillekin tarjoavat Hietalan ja Uhtuan kantit sekä alueen uutuus, Ukko Pekka asuin- ja kokoushuoneineen ja saunoineen. Näin Kotiseutuyhdistyksen saa tuloja. Alueesta on mm.

Kuva Elias Verkasalo

Vihannin monitahoisen maaperä- ympäristön ja maaston takia tulos- sa Oulun yliopiston vakinainen ympäristöalan kenttätutkimus- ja kurssikeskus. Paikallisena puuha- miehenä on viime aikoina toiminut Vihannin Kotiseutuyhdistyksen puheenjohtaja Erkki Kotila.

Kotiseutukeskuksen rakentami- nen oli Vihannin kunnan historian kautta aikain suurin rakennushan- ke. Puolet sen rahoituksesta saa- tiin valtiolta. Vanhojen rakennus- ten siirto- ja kunnostustyöt ovat olleet vihantilaisille mittava talkoo- ponnistus.

Kotiseututietoa sähköisesti

Kun Vihannin Kotiseutuyhdistys täytti 50 vuotta syksyllä 1997, käynnistettiin sen kunniaksi pro- jecti, jonka tavoitteena oli lisätä ja aktivoida kotiseutukeskuksen toi- mintaa. Yhtenä konkreettisena kohteena oli tietotekniikan hyö- dyntäminen kotiseututyössä.

Elias Verkasalo laati projekti- suunnitelman ja vauhditti hanketta asiantuntemuksellaan. Päämäärä- nä oli hankkia Kotiseutuyhdistyk-

sen omistukseen sponsorirahoit- taksella nykyaikainen monipuoli- nen tietokonelaitteisto, joka olisi Ukonkantin tutkijanhuoneessa ke- nen tahansa kuntalaisen käytössä. Tietokoneen merkittäviä käyttöso- velluksia olisivat vihantilaisten yh- distysten ja yksityisten henkilöiden käyttötarpeiden lisäksi Vihannin museon tarvitsemat arkistointi-, lu- ettelointi-, multimedian suunnittelu-, esittely- ym. ohjelmat. Ajatukse- na oli, että työasema keventäisi jonkin verran myös kirjaston yleis- söpäätteiden käyttöpaineita.

Tietotekniikkaprojekti vietiin on- nistuneesti loppuun muutamassa kuukaudessa ja laitteisto oli ahke- rassa käytössä jo vuoden 1998 alussa. Vihannin Kotiseutuyhdis- tyksen ja kuntalaisten käytössä on Ukonkantissa nyt tehokas työ- asema, jolla ollaan reaaliajassa yhteydessä mihin tahansa maail- man kolkkaan. Samoihin sähköi- siin tietovarastoihin tallentuu myös kotiseudun tämän päivän toiminta palvelemaan tulevia polvia. Lait- teisto on liitetty kunnan tietoverk- koon. Vihantilaisten voimakoneelle

annettiin nimi Elias!

Kotiseutukeskus aktivoi- nut tehok- kaasti Vihannin kulttuuri- ja yhteis- sötoimintaa

Suunnitteluvaiheessa hankkeen vastustajat perustelivat kantaansa väitteellä, että kotiseutukeskuksel- la monitoimitiloineen ei pienessä pitäjässä (3454 asukasta vuonna 2003, useita kyliä) tulisi olemaan juuri mitään käyttöä. Olihan kunnan kirjastokin siihen asti hyvin toimi- nut kunnantalon kellarin pimennois- sa. Ukonkantin käyttötilastot vuo- delta 2003 osoittavat väitteet vää- riksi. Kirjalainauksia oli lähes 70 000 kpl eli peräti 20,17/kunnan asu- kas imeväiset mukaan lukien. Kir- jasto- ja näyttelytoiminnan lisäksi Ukonkantin tiloissa pidettiin erilai- sia kokouksia, kulttuuri- ja muita ti- laisuuksia, luokkakäyntejä, Oulas- opiston kursseja, työllisyys- ja muita koulutustilaisuuksia. Yhteen- sä tapahtumia oli 529 kpl eli keski- määrin 2,1 tilaisuutta/arkipäivä. Myös edellä mainittujen Kotiseutu- yhdistyksen rakennusten eli kant- tien käyttö oli vilkasta.

Ukonkantin tilojen käyttö v. 2003

Tiedot saatu Vihannin kirjastosta 09.11.2004

Taustaksi

Vihannissa oli 3454 asukasta vuonna 2003

Kirjalainauksia 20,17/asukas, eli 69 667 kpl.

Tila/ kertaa

Auditorio	196
Koulutustila	103
Kerhotila	104
Kokoushuone	101
Nuorisotila	1

Käyttökertoja yhteensä 505
(2,0 kertaa/arkipäivä)

Tilaisuudet/tapahtumaa

Kokoukset	121
Kulttuuritilaisuudet	2
Yksityiset tilaisuudet	3
Muut tilaisuudet	92
Luokkakäynnit	13

Koulutus/Kurssit:

Oulas-Opisto	129
Työllisyyskurssit	59
Muu koulutus/kurssit	110

Tapahtumia yhteensä 529
(2,1 tapahtumaa/arkipäivä)

Kaisu Klemetti

Almanakkapostimerkin synty

Jotkut hetket tuntuvat suurilta, niin nytkin. 17. maaliskuuta 2004 klo 9.30 menin hakemaan alkusysäystä Tähtitorninmäeltä postimerkin suunnittelulle. Olin viikko sitten saanut tehtäväksi suunnitella almanakka-aiheisen postimerkin, suomalaisen almanakan 300-vuotisen taipaleen kunniaksi.

Huikaiseva keväinen aamu, lunta. Siellä on oma maailmansa Tähtitorninmäellä. Yliopiston almanakkatoimistoon Heikki Ojan työhuoneeseen on helppo osata, kävelee vaan Unioninkadun päähän, mäki ja jyrkät graniittiset portaavat ylös. Heti vasemmalla on Heikki Ojan huone eikä yhtään ylimääräistä neliötä, vaikka Yliopiston tähtitieteen laitos on juhlanan kokoinen. Marja Leppävuori tuli mukaan Postimerkkikeskuksesta.

Heikki Oja kertoi meille Yliopiston suomenkielisen almanakan historiasta ja almanakantekemisestä tänään. Ensimmäisen suomenkielisen almanakan julkaisijana oli Turun Akatemia ja tekijänä professori Laurentius Tammelin. Katselimme vanhoja almanakkoja. Alkuperäiset sivut ovat olleet taitavien tekstäajien taidonnäytteitä.

Minä sain vapaat kädet merkin suunnitteluun...

Useimmille meistä suurten ikäluokkien ihmisille ja vanhemmille almanakka on se, joka kotona oli oven tai ikkunanpielessä naulassa ja lyijykynä narussa vieressä. Siihen merkittiin maalla kylvöt ja lehmien poikimiset

Kun oli tiedossa auringonpimennys, isä nokesi lasin kappaleen, ja sitten saatiin tiiraila pimennystä. Kun isä tai äiti antoi lapsille vähän rahaa joululahjojen ostamista varten, äiti tai isä sai hyödyllisen joululahjan, almanakan.

Minulle tavoite postimerkissä on mahdollisimman pelkistetty design. Nyt minulla oli mahdollisuus valita posti-

merkin kuva-aiheeksi taivaankappale, aurinko tai kuu. Mihinkäpä muuhun merkkiin kuvaksi sopisi kuu, kuin almanakka-aiheiseen postimerkkiin. Mielleyhtymänä Yliopiston almanakan keltainen kansi, jossa esiintyy auringon tai kuun pyöreä symboli. Merkitävä auringon- tai kuunpimennys.

Kuu on kiehtova, aina erilainen, joskus häkellyttävän kaunis. Sitä seurataan. Kuu on meidän naapuri. Katseilin tähtikuvaaja Pekka Parviaisen kuu-kuvia. Syntyi monta merkkiluonnosta.

Toteutetussa merkissä on kasva-va kuu, kuun pimeä osa hohtaa maapallosta heijastunutta valoa, jonka voi havaita kaukoputkella tai valokuvamalla. Rikkautta kuvalle antaa Seulas-ten tähtisikermä. Merkin taustalta hahmottuu vuoden 1792 almanakan kannen kuvitusta. Ensimmäisestä suomenkielisestä almanakasta vuodelta 1705 kansilehteä ei ole tallella, mutta sen sivuista löytyy arvokkaita kappaleita. Olen käyttänyt postimerkkiarkin sekä ensipäiväkuoren taustakuvituksen ensimmäisen almanakan aukeamaa.

Merkin tekniikka: valokuva. Valokuvaja: Pekka Parviainen, tähtikuvaaja

Kaisu Klemetti

LINJA-AUTO 100 VUOTTA SUOMESSA

postimerkin synty

Linja-auto 100 vuotta Suomessa postimerkkiin halusin sitä tunnelmaa jonka me muistamme ajalta, jolloin lähes joka kyläpahaseen pääsi linja-autolla. Kaupunkiin pääsi pari kertaa päivässä. 50-luku oli linja-autoliikenteen kulta-aikaa. Linja-autossa seurusteltiin, emännät edessä, ja isännät takapenkillä saivat polttaa Saimaansa. Jos ei itse päässyt ap-teeikkiin, linja-auto toi lehmänlääk-keet.

Pienenä koululaisena tienvarteen lähdettiin juoksemaan talvipimeäs-sä, kun linjurin valot alkoivat hei-

jastamaan puittenlatvoihin. Kolikko pyöri lapasessa valmiina... Rahastajapojat "flirttailivat" vähän isompia koulu-

tyttöjä. Linja-auto toi sukulaiset kylään. Jännitti, pysähtyyköhän linja-auto. Pysähtyi se. Odotettu Lilja-täti tuli sieltä pienen matkalaukkunsa kanssa harsohattui-neen.

Merkin tekniikka: valokuva
Arkistokuvan lähde: Suomen linja-autohistoriallinen seura Kuvan auto: Lauttakylän Auto Oy:n bus-si, merkki REO

Postia Kaisu Klemetin suunnittelemilla merkeillä

Tammikuun 14. päivänä ilmestyi suomenkielisen almanakan juhlapostimerkki, johon on kuvattu kuu ja palanen tähtitaivasta. Tämän postimerkin suunnittelija on Kaisu Klemetti, Werkasalon Sukuseuran sukutunnusten suunnittelija. Postin ohjelmassa on tänä vuonna toinenkin Kaisun käsialaa oleva merkki. Se ilmestyy toukokuussa juhlistaen linja-auton satavuotista matkaa suomalaisilla teillä.

Kaisu Klemetti on taiteilija ja graafinen suunnittelija, joka ansaitsi ensimmäiset taiteelliset kannuksensa jo 1980-luvulla mainostoimistotoissa. Kaisun näkyvimpiä töitä olivat mm. Nesteen tunnus ja graafinen ilme, joka on kestänyt näihin päiviin saakka.

Kädentaidot perintönä

Kaisu on kotoisin Paavolan Rankisperältä, Päätalosta, jossa hän syntyi (1946) Matti ja Katri Klemetin perheeseen. Sisarukset Raakel, Kosti, Raili, Aira, Vappu, Maiju, Klaus ja nuorimpana Kaisu saivat antoisan lapsuuden. Vaikka elämä oli joskus tiukkaa ja maalaistalon työ raskasta, osattiin iloita ja nauttia yhdessäolosta.

Vanhempien perintönä lapset saivat kauneudentajun ja monenlaisia kädentaitoja. Äiti kutoi kankaita, isä teki puutöitä. Yhdessä piirrettiin, laulettiin, soitettiin, tehtiin käsitöitä... Hyvästä lapsuudesta Kaisu on kiitollinen vanhemmilleen, sisarilleen ja veljilleen.

Kaisun mieluisimpia lapsuudenmuistoja ovat Päätalon pyhät ja juhlapäivät, kun suku kokoontui taloon. Yleensä oltiin sopuisia; joulukuusen paikasta saattoi tulla joskus erimielisyyttä, tai siitä, koristellaanko kuusi olkisilla koristeilla vai kultalangalla.

"Mieleeni on jäänyt monia varhaisia visuaalisia muistoja vahvoine tuntemuksineen. Yksi kauneimpia: saunakenttä, kukkivat varsanpolvet, minä en ollut niitä paljon korkeampi. Saunansavu valui matalana pihalle päin. Värit, tuoksu ja turvallisuus", Kaisu kuvaa kodin maisemaa.

"Oikeastaan elämäni ensimmäinen järkytys oli isän kuolema. Olin silloin 18 vuotta."

Mainosalasta ammatti

Kansakoulun jälkeen Kaisu teki veljensä Koston kanssa kotona kaikenlaisia maatalon töitä. Raskaan uurasuksen rinnalla heräsi halu tehdä kuvia, piirtää ja maalata. Ammatista ei ollut oikein tietoa. Jotakin oli yritettävä. Haapaveden kansanopiston jälkeen Kaisu hakeutui Oulaisten kauppakouluun. Vaikka kauppakoulu ei ihan omalta tuntunut, oli sen antama somistus- ja mainosopetus Kaisun ammatin kannalta ratkaiseva.

"Lähetin työnäytteitä oululaiselle mainostoimistolle. Minua onnisti, pääsin sinne töihin. Työ oli mukavaa

ja haasteellista. Se innosti hakemaan mainosgraafikkokouluun Helsinkiin. Minut valittiin!"

Helsingissä Kaisu on tehnyt töitä kolmessa hyvässä mainostoimistossa. Hänen pitkäaikaisin työnantajansa oli Harkonmäki Oy, jossa hän paitsi töitä yhteensä kuusitoista vuotta. Mainosalalla näin pitkä aika samassa toimistossa on harvinaista.

Nuorelle graafiselle suunnittelijalle 1980-luvun mainostoimistotyö oli antoisaa vaikkakin rankkaa. Tehtiin pitkää päivää ilman ylityökorvauksia. Kaisu pääsi toteuttamaan 1980-luvun villeinä vuosina isoja mainoskampanjoita. Sellaisia olivat mm. ensimmäiset tietokonekampanjat sekä ravintoloiden ja hotellien imagomainonta. Ensimmäisen graafisen ohjeistonsa Kaisu teki Yhtyneille Ravintoloille ja hotelleille, jotka muutettiin Arctia-nimen alle.

Lopulta Kaisu oli Harkonmäellä taiteellisena johtajana suunnittelemassa Suomi elää metsästä -kampanjaa viisi vuotta.

"Se oli minulle läheinen työ, olinhan kotona tottunut siihen, että metsä oli elättäjä. Muistan kuinka isä vei minua reppuselässä metsäntyöväen. Isompana olin isää auttamassa tukkien mittaamisessa. Klauksen kanssa kerättiin käpyjä ja istutettiin männynaitimia, mikä ei ollutkaan niin mukavaa puuhaa sääskiaikaan."

Kaisun uran suurimpia ja antoisimpia töitä on ollut Nesteen tunnuksen ja graafisen ohjelman suunnittelu yritysilme- ja mainoskampanjoina. Muista suurista mainoskampanjoista, joita hän on ollut tekemässä, päällimmäisenä mielessä ovat kolmivuotinen Tunturilapin kampanja mainosfilmeineen 1986-89 sekä 1980-90-luvun vaihteessa syntynyt Tielaitoksen tunnus ja sen jälkeen monta vuotta jatkunut graafinen suunnittelu ko. laitokselle.

Kaikkiin toimeksiantoihin hän sanoo paneutuvansa tunteella ja koko persoonansa voimalla. Nykyisin remmissä oleva uusi suunnittelijapolvi tahtoo unohtaa herkkyyden tai sitten se hukkuu sanomien ja kuvien tulvaan. Tekniikkakin kehittynyt liiallisuuksiin, Kaisu arvioi.

Postimerkin suunnitteluun vuosi

Ensimmäisen postimerkin ja postimerkkivihkon Kaisu Klemetti sai suunniteltavakseen Tielaitoksen 200-vuotisjuhtavuonna. Toisen postimerkinsä hän teki Eurooppa-sarjaan aiheesta "Vesi luonnon voimavara". Tämä merkki ylsi kansainväliseen maineeseen voittaen ranskalaisen postimerkkilehden 'maailman kaunein postimerkki' -äänestyksen.

Postimerkkikeskus antaa taiteilijalle vuoden verran suunnittelu-aikaa. Merkin suunnittelu alkaa aiheen kypsyttelyvaiheella.

"Kun sain tehtäväksi suunnitella 'Linja-auto 100-vuotta Suomessa' -merkkiä, näin silmissäni kuvan 1950-luvun linjurista suomalaisessa maalaismaisemassa, 1950-60-lukuhan oli linja-autoliikenteen kulta-aikaa. Kahlasin useita kuva-arkistoja. Oikean kuvan hakeminen on kuin neulan hakemista heinäsuovasta. Olin päivän Museoviraston kuva-arkistossa, jossa on vanhoista linja-autoista oma arkistonsa. Otin ehdolle muutaman kuvan. En ollut tyytyväinen. Hain mieleistäni kuvaa liikennöitsijöiden, valokuvaajien ja kuvapalvelujen arkistoista. Lopulta lähinnä oikeat kuvat löytyivät Automuseo Mobilian avustuksella. Suomen Linja-autohistoriallinen Seura on kuvannut museoautoja. Päädyin sitä tietä Timo Lehtosen kuvaan, jonka sain lopullisessa toteutuksessa näyttämään vanhalta kuvalta. Tein kaksi erilaista luonnosta. Alakka-merkistä tein viisi luonnosta; kuu- ja tähtitavaskuvista oli jopa runsauden pulaa."

Merkkiluonnokset tehdään lopulliseen, ja noin 500-prosenttiseen kokoon. Kokeiluja suunnittelijan pöydälle tulee kasoittain: on tehtävä erilaisia kuvarajauksia, vaakamuotoa, pystymallia, typografiakokeiluja.

Korkeat laatuvaatimukset

Kaisun molemmat tämän vuoden merkit ovat tarra-arkkimerkkejä. Suunnitteluun kuuluu myös tarra-ar-

kin suunnittelu. Luonnokset käsitellään Postimerkkikeskuksen taidetoimikunnassa, joka saattaa pyytää luonnoksiin muutoksia tai kokonaan uusia ehdotuksia. Näissä tapauksissa tehtiin pientä hiontaa. Postimerkillä on korkeat laatuvaatimukset. Luonnos- ja toteutusvaihetta valvovat Postimerkkikeskuksen tuotepäällikkö ja tuotantokonsultti.

Hyväksytyjen luonnosten jälkeen alkaa merkkien originaaliaineistojen valmistus vedoskierroksineen. Postimerkkejä ei enää paineta Suomessa vaan Englannissa, Hollannissa tai Ranskassa. Allakka- ja linjurimerkit painettiin Englannissa.

Postimerkin suunnittelijan tehtävänä on suunnitella myös ensipäivänleima ja ensipäivänkuori.

"Lopullisena tuotteena postimerkki näyttää helpolta ja yksinkertaiselta, mutta minä en ole 'uskaltanut' laskea työhön kuluneita tunteja", Kaisu sanoo. Palkio maksetaan sopimushintana.

Työ postimerkin kanssa on yksinäistä, sinnikkyyttä vaativaa. Merkin suunnittelu ja kaikki siihen liittyvä on Kaisusta hyvin antoisaa, sillä suunnittelun aikana tutustuu eri aloihin ja eri alojen ihmisiin.

Mikä on sitten tunne kun näkee "oman" postimerkinsä kirjekuoressa?

"Siinä se nyt on!"

Kaisun suunnittelema Europa-sarjan postimerkki Vesi – luonnonvoimavaramme vuodelta 2001 voitti maailman kaunein postimerkki äänestyksen ranskalaisessa Timbropresse-postimerkkilehdessä vuonna 2002. Palkintopatsas, jota Kaisu tässä ihailee, esittää etruskilasita taidetta. Kaisu sai kunniakirjan, patsaan paikka on Postimerkkikeskuksen kaapinpöydällä.

Sukututkimusta keveästi

Lähihistorian tutkimus – mitähän koulua äiti oikein kävi silloin 12-vuotiaana?

Vaikka isä ja äiti eivät historialta tunnukaan, isoisa ja isoäiti alkavat olla jo historian rajalla. Riippuu tietysti tutkijan iästä, milloin historia alkaa. Kirkonkirjat, maarekisterit ja muukin arkistoissa oleva materiaali säilyy tutkittavaksi myöhemminkin, mutta lähimmät kaksi tai kolme sukupolvea katoavat tarinoineen yllättäen. Omista vanhemmistaan yleensä tietää jotain, joskus luulee tietävänsä paljonkin. Tietonsa määrän pystyy testaamaan ja täydentämään, kunhan sen tekee ajoissa. Tarinointi (lähiajan sukututkimusta) vanhempiensa kanssa voi harrastaa mistä tahansa aiheesta: koulunkäynnistä, työnteosta, ensimmäisestä tilipussista, puolison löytämisestä... Monesti tällaiseen tutkimukseen (tarinoimalla) saa tietoa myös edellisestä sukupolvesta, ja silloin onkin jo kolme sukupolvea tutkittavana. Näistäkin sukupolvista tosiasiat selviävät myöhemminkin, mutta kun ajoissa aloittaa on käytettävissä elämää kuvaavaa tarinaa parhaimmillaan loputtomiin, jopa vaivaksi asti.

Usein elossa oleva sukupolvi havahtuu liian myöhään tähän lähihistorian ja elämän tutkimukseen ja tallettamiseen. On aika vaikeaa vielä keski-ikässä tietää ja ymmärtää mistä voisi muutaman vuoden päästä olla kiinnostunut. Ei siinä auta vaikka vanhemmat koittaisivat kertoa tarinaansa, jos kuuli-joita ei ole – pakolla ei synny tarinankertojia eikä siis lähisukututkijaa.

nyt 8 henkeä, joista vain kolme löytyy Verkasalojen sukukirjasta. Vaikka tyytyisi kahteenkin sukupolveen mutta ottaisi mukaan näiden esivanhempien sisarusket, saattaa henkilöitä olla parhaimmillaan parinkymmenen luokkaa. Tuo määrä saattaa olla ihan hyvä, kun opiskelee sukututkimusta. Eiköhän sieltä jostakin kumpujen kätkeistä löydy sukuun jonkinlainen piiristysruiske: kuningas tai hevosvaras.

The screenshot shows the FamilySearch website interface. At the top, it says "The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints" and "Country Sites | Feedback". Below that is the "FAMILYSEARCH" logo with "HOME", "SEARCH", and "SHARE" buttons. A navigation bar includes "Search for Ancestors", "Research Guidance", "Research Helps", and "Web Sites". The search results show "You searched for: Verkasalo" with a "refine search" link. It indicates "Exact Spelling: Off" and "All Sources - 2". Under "Matches:", it lists two results from the "International Genealogical Index - Finland":
 1. AARON VERKASALO - International Genealogical Index / FI
 Gender: Male Christening: 24 JAN 1832 Vihanti, Oulu, Finland
 2. HENRICUS VERKASALO - International Genealogical Index / FI
 Gender: Male Christening: 29 APR 1832 Vihanti, Oulu, Finland

Haku - Vihanti - kastetut - Microsoft Internet Explorer - Kolumbus

Edosto Muokkaa Näytä Suosikit Työkalut Ohje						
Edellinen Seuraava Pysäytä Päivitä Kotisivu Etsi Suosikit Media Sivuhistoria Linkki						
Osoite http://www.genealogia.fi/hiski/5wpjyC Siirry						
26.1.1831	30.1.1831	-	Bd. Carl Pehrss. Verkasalo	Lisa 27	Carl	
26.4.1832	29.4.1832	Ilveskorpi	Nämndem. Henrik Werkasalo	Sara -	Henricus	
19.4.1833	19.4.1833	Ilveskorpi	Bd. Henrik Anderss. Werkasalo	Maria - 45	Lisa	

Valmis Internet

Oma suku Verkasalot – mutta onhan se toinenkin sukuhaara

"Mitenkähän tuohon Verkasalojen rinnalle saisi edes alkua tuosta äidinpuoleisesta suvusta"? Ja Verkasalojenkin puolelta löytyy sitten taas isä ja äiti, joista vain toinen on Verkasaloja. Ja tuo ketju jatkuu ja laajenee. Vaikka pysyttelee vain esimerkiksi kolmessa edeltävässä sukupolvessaan, on isä ja äitejä kerty-

"Kiva tietää" - tutkimusta

Internetissä on nyt jo kaikki – ei sentään. Ei ihmisiä verkkoon laiteta miten sattuu, mutta kyllä internetistä aika paljon löytyy sukututkijallekin aineistoa. Sukututkimukseen soveltuvia sivustoja on lueteltu Suomen sukututkijain verkkosivuilla. Kuvassa kopio USAn mormoni-kirkon arkistoista tehdyllä "Verkasalo" haulla. Henricus Verkasalo löytyy myös

Vihannin historiikirjoista. Sitten voidaankin jo ihmetellä kuka tuo Aaron Verkasalo on ollut? Vastaus on varmaan olemassa ja todennäköisesti, jopa jollain Verkasalon sukua tutkineella. Asia, jota on painotettu sukututkimuksen oppaissa ja sukututkijain verkkosivuillakin: "Tarkista internetistä löytämäsi tieto alkuperäisistä lähteistä" pitää paikkansa.

Vapaata kyselyä internetissä

Suomen seurakuntien historiikirjat kertovat jo asioita ihan toisella tavalla mitä löytyy koulun historiikirjoista. Eri yhdistysten sivuilta saattaa löytää tutkimusaineistoa, esimerkiksi nuo mormonikirkon sivut. Mutta voihan koittaa pistää jonkin internetin hakukoneen käyntiin Google, MSN tai jotain muuta ja kokeilla vaikka omalla nimellään montako osumaa saa nykyihmisistä. Hakukoneen haulla pekka + verkasalo löytyi vielä loppusyksystä 2004 oma maastajuoksutulokseni vuosien takaa sekä yhdistelmä Saranpää Pekka, Verkasalo Erkki. Hakukoneita on osattava ohjata, mutten ne kertovat mitä sattuu. Ja taas samaa asiaa: internethaut olisi pystyttävä tarkistamaan.

Sukututkimus pelottaa ja haastaa

Kun näkee sata- kaksisataa vuotta vanhaa käsialaa, ihmettelee miten siitä voi kukaan saada selvää. Koukeroita on paljon enemmän kuin nykyisessä suora- viivaisessa tekstauksessa, ja painettukin teksti alkaa olla vaikealukuista monille. Eihän kirjoituksista tunnu löytyvän yhtään tuttua sanaakaan, millähän kielellä tuo on oikein kirjoitettu. Kirkonkirjoistahan pitäisi jotain järkevääkin löytää kohtuullisella vaivalla, ainakin viimeisten vuosikymmenten ajalta, kunhan kysyy seurakunnista haluamaansa "sukupuuta". Kun mennään historiassa kauemmaksi onkin

edessä uusia lukukokemuksia, siis tuo käsialan ja kielen opiskelu. Seurakunnissa on kirjattu ihmiselon tärkeimpiä asioita täsmällisen epätasaisesti ja mielenkiintoisesti. Yhden ihmisen tarina on kylläkin ripoteltu pitkin arkistojen kätköjä. Syntyneet ja kas- tetut vanhempineen löytyvät eri kirjasta kuin ripillä käyneet. Rippikirjasta saakin sitten jo hieman enem- män tietoa henkilöstä: Kinkerit, ehtoollisella käynnit ja mahdollisesti löytyy jopa rokotettu-merkintä (iso- rokko-rokotukset). "Eikös naimisiin päässyt kun oli ripillä käynyt ja rokotettu"? Löytyy myös vihityt, muut- taneet ja tietysti kuolleetkin. Mitä pidemmälle histori- assa koittaa mennä, sitä koukeroisempaa on suku- tutkimus: mielenkiinto joko kasvaa tai hiipuu. Kun sukupuussa alkaa olla viisikin sukupolvea on suku- tutkimus jo tuttua touhua. Silloin on jo kiinnostus laa- jentunut muihinkin lähteisiin: Perunkirjat, lainhuuda- tukset, kauppakirjat, henkikirjat, maakirjat, sotilas- torpat, siirtolaiset, oikeastaan kaikki elämään liittyvä toiminto on jossain jollain tavalla olemassa. Sukutut- kimus on nykyisin suosittua, ja niinpä aiheesta löy- tyy monia oppaita, jotka neuvovat sekä alkuun että pidemmällekin historiaan.

Kirkonkirjat helposti

Löytyvät internetin sivulta vuoteen 1850 asti – ko- keilla kannattaa sukututkijain verkkosivuilta www... Vihannin kastetuista löytyy ensimmäinen Verkasalo 7.5.1744. Sukututkimuksen oppaissa ja sukututki- muksen verkkosivuilla huomautetaan, että näistä historiikirjoista löytyvät tiedot on tarkistettava alku- peräisistä lähteistä, koska tallennusvirheitä on saat- tanut sattua. Mielenkiintoisia löytöjä voi kuitenkin teh- dä jo noista tallennetuista historiikirjoistakin.

Kuva kirjasta Sukututkimus askel askeleelta.

Ilveskorven kyläkirja ilmestyy keväällä

Ilveskorven kyläkirja on tuhti tieto- ja lukupaketti kylän ja sen ihmisten elämästä. Noin 500 sivulla marssivat menneet sukupolvet esiin taloineen ja tavaroineen, harrastuksineen.

Kyläkirjan kirjoittajissa ovat Werkasalon Sukuseuran jäsenistä mm. Elias Verkasalo, Erkki Verkasalo ja Ilkka Verkasalo. Edesmenneet ilveskorpiset vaikuttajat, Anna ja Jaakko Verkasalo, ovat kirjassa mukana Irja Erkkilän laatimissa artikkeleissa.

Kirjan suunnittelussa on ollut mukana koko kylä, erityisesti kirjatoimikunta, johon ovat kuuluneet Terttu Lehtola, Lauri Pirnes, Anitta Rautioaho, Esko Ristola, Pekka Tikkala, Leo Tuohimaa, Ilkka Verkasalo ja Osmo Verkasalo.

Kirjan julkaisija on Korvenraivaaja ry. Kyläkirja julkistettiin 15. toukokuuta Raittiusseura Korvenraivaajan satavuotisjuhlista.

Kirjan hinta on 35 euroa + 4 euroa postitus. Maksa tilille Vihannin Op 551602-217046, kerro viestinä nimesi ja osoitteesi ja sillä selvä.

Kirjaterveisiä Verkasalon sukuterveiset -lehden lukijoille.

Suur-Alpuasta kolmeksi - kyläkirja syksyllä!

Suur-Alpuasta kolmeksi -kyläkirja Alpuan, Lumimetsän ja Kuusiradin kylien historiasta on vielä työn alla, mutta niin pitkällä, että julkaisupäivämäärä on uskallettu määrätä. Kirja on tarkoitettu julkaistua syyskuun 3. päivänä 2005 Alpuan Kyläelomarkkinoilla, jotka ovat järjestyksessä toiset kylän historiassa. Alpuan toisia Kyläelomarkkinoita juhlistaa tänä vuonna myös Vihannin osuuspankkitoiminnan 100-vuotisen taipaleen täyttyminen. Pankkitoiminta alkoi Alpuasta 1905 ja pankki huomioi kylän ansioitensa mukaan myös juhluvuo-

den juhllaisuuksissa. Ensimmäisille markkinoille osallistui jo noin seitsemäsataa henkeä!

Syksyllä 2002 puhallettiin Alpuassa tulta kyläkirjasuunnitelman hiillokseen ja kytö alkoi liekehtiä. Kirja sai nimensä, kun todettiin, että Lumimetsä ja Kuusirati olivat kasvaneet omiksi kyläkseen laajasta Alpuasta vasta viimeisen vuosisadan aikana ja että nykyinen aika koko ajan häivyttää kylärajoja. Kansalaisopiston kirjapiiri on toiminut ja kirjaa on tehty yhteistuumin. Kuvia on löytynyt, juttuja kertyy yhä ja päivänvaloon on putkahtanut mm. 100-150 vuotta vanhoja pöytäkirjoja ja muita asiakirjoja, joista on saatu perimätiedon lisäksi uutta ja varmaa faktaa jopa 185 vuoden taakse yltävästä suuren Alpuanjärven kuivatuksesta. Kyläkirja marssittaa esiin historiaa Vihannin kaikkien kylien osalta ja esimerkiksi Verkasalon suvun Liisan, Annan ja Hilman jälkipolvet löytävät kirjan lehdistä juuriaan.

Kirjaa voi tilata ennakkoon Vihannin Osuuspankin kirkonkylän ja Alpuan konttoreissa sekä Alpuan Valinta-Vinkit myymälässä olevien ennakkotilauslistojen kautta tai puhelimitse Alpuan Kyläyhdistyksen sihteeriltä, Kaarina Häkkilä puhelin työhön (08) 289 1218, kotiin 285 247. Jos haluaa kirjan lähetettäväksi postitse, tulee kirjanhintaan lisätä 4 euroa postituskuluiksi.

Onnea ja menestystä lehden lukijoille kirjavuonna 2005!

Ilmari Ahola-Luttila

Ahola-Luttila – Kaurala-Ahola – Korpi-Asunmaa – Mämmelä – Korpi-Mämmi – Memoi

HISTORIAN TAPAHTUMIA

Memo-Miemoi nimen ja mahdollisesti myös suvun siirtyminen Viron muinaisesta maakunnasta Sakalasta Sääksmäen pitäjään Ritvalan kylään ja sieltä edelleen Lempäälän ja Laihian pitäjien kautta Saloisten pitäjän eräalueelle Vihantiin.

MEMO-MIEMO nimen esiintymistä ennen vuotta 1500:

Nimi **Memo-Miemo** mainitaan vuonna 1211 yhtenä Viron muinaisen maakunnan Sakalan vanhimmista. Nimi tarkoitti muinoin tajutonta, loveen lankeavaa (transsiin vaipuvaa) shamaania. On enää vaikea tarkoin selvittää milloin sukua muutti Suomeen – ehkä silloin, kun Viron mannerosa 1208 – 1224 veristen taistelujen jälkeen tuli kokonaan kristityksi tai silloin, kun hämäläiset nousivat kapinaan kristinuskon levittäjiä vastaan 1237, tappoivat kristinuskon levittäjät ja pesivät pakkokasteen pois pyhissä lähteissään.

Sakalan vanhimpiin kuului Memo-Miemon-aikalaisena Lembidu (Lemmitty), joka taisteli virolaisten johtajana Saksalaisen Ritarikunnan ja jo kristittyjen liiviläisten joukkoja vastaan näiden levittäessä kristinuskoa virolaisille vuodesta 1208 alkaen. Vuonna 1212 tehtiin rauha virolaisten ja kristittyjen liiviläisten kesken kolmeksi vuodeksi. Kristityt rikkoivat rauhan ennen määräämää ja hyökkäsivät Sakalaan 1213. He piirittivät Lembidun linnan, pakottivat tämän

perheineen ottamaan kasteen ja ottivat hänet mukaansa. Hän sai kuitenkin palata kotiinsa, jonka jälkeen jatkoi välittömästi taistelua, jossa kaatui v. 1214. Taistelua jatkettiin vielä kymmenen vuotta ja se päättyi vasta, kun koko Viron mannerosa tuli kristinuskolle vallatuksi v. 1224. Saarenmaa tuli kristityksi 1227.

Viron vanha valtiollinen järjestys perustui heimovaltaan. Koko maa jakautui maakuntiin, maakunnat kihlakuntiin ja nämä vuorostaan kyläkuntiin, joilla oli yhteiset metsät, kalavedet, laitumet ja niityt. Maakunnilla, kihlakunnilla ja kyläkunnilla oli kullakin vanhin, jonka rinnalla täysivaltaisten miesten kokous hoiti yhteisiä asioita. Maalla kokonaisuudessaan ei ollut yhteistä johtoa. Vieras valta vakiinnutti katolisen uskonnon ja sitä seurasi taloudellinen häviö ja yhteiskunnallinen alennustila. Kansan perintö- ja muutto-oikeutta rajoitettiin ja voitettu kansa "kiinnitettiin turpeeseen". Virolaiset joutuivat saksalaisen kirkollis-feodaalisen sivistyksen piiriin (ts. muukalaisten tulokkaiden alustalaisiksi) ja jäivät vaille oikeutta ja lain turvaa. 1300-luvun keskipaikkeille tultaessa maaorjuus oli jo kehittynyt täydelliseksi. Memo-Miemoi -suvun taustan ja olojen kehittymisen huomioiden, tuntuu Suomeen muutto melko luonnolliselta, jopa hengissä pysymisen välttämättömänä ehtona.

Memo-Miemoi -suku lienee viettänyt hiljaiseloa silloisessa Sydän-Hämeessä Sääksmäen emäpitäjän Ritvalan kylässä,

missä jo "pakanuuden" aikana oli kehittynyt Ritvalan Helka-juhlat (hedelmällisyyskultti) Solbergin mäellä poltettavine tulineen (Helavalkeat). Hämäläiset ja pirkkalaiset ovat vieneet kultin mennessään Pohjanlahden itärannikolle, Etelä-Pohjanmaalle ja Keski-Pohjanmaalle, missä se on, tosin kristillisiä piirteitä saaneena, vieläkin Voimissaan.

Birger Jaarli teki ristiretken Hämeeseen 1249 ja vakiinnutti Ruotsin vallan Suomessa. Suomalaisien piispalle maksamat verot maksettiin nyt Ruotsin hallitukselle. Sääksmäen emäpitäjässä oli vuodesta 1340 jo oma kristillinen seurakunta.

Paavi Benedictus XII julisti 25 sääksmäkeläistä talonpoikaa pannaan 16.7.1340 siitä syystä, että talonpojat eivät totelleet kirkkoherraa.. Pannaanjulistettujen joukossa oli Ritvalan Miemo (Memo de Ryduala).

Solbergin tilan ensimmäinen omistaja oli talonpoikainen shamaani Memosin Momosinpoika, jonka sukua ei Ritvalan kylässä kaukaa tarvitse hakea. Hän myi Solbergin tilan jo ennen v. 1405 Haakon Knuutinpohjalle ja näin tilasta kehittyi Tavast-suvun ensimmäinen kartano Sääksmäen emäpitäjässä.

Sukua on lähtenyt Hämeestä Sääksmäen emäpitäjän Ritvalan kylästä vesitse Vanajaveden Vanajanselän, Rauttunselän ja Makkaranselän poikki rantautuen sitten Liponselän pohjoispäähän ja perustaen sinne Memmoisen/ Miemolan kylän Lempäälän emäpitäjään.

SUKUPOLVIEN KERTOMAA

X-sukupolvi (Verkasalon sukukirjan taulu 913)

Anders Mattsson Kaurala-Ahola (isä: Matts Andersson Korpi-Asunmaa), syntynyt 15. 7.1825 Raahessa, Kuollut 4.10.1893 Joroinen. Vihitty 20.6.1848 Vihanti. Puoliso: Kustaava Werkasalo, syntynyt 11.11.1828 Vihanti Ilveskorpi. Kuollut 4.10.1896 Joroinen.

Anders Mattsson ja Kustaava Werkasalo asuivat Kauralan talossa 1855-1864. Vuosina 1869-1870 Kauralan talon kohdalla oli merkintä "Utan Åbo in-tecknadt för hypotheks förening". Asuivat Harmaasen talossa 1865-1868 ja Ilveskorven Aholan talossa 1871-1872. Muuttivat Aholan talosta Joroisiin 1872 Ruokojärven kylän taloon nr:o 3 ja sieltä Rantasalmelle 23.5.1881 ja takaisin Joroisiin 6.3.1887.

IX-sukupolvi

Matts Andersson Korpi-Asunmaa (isä: Anders Henricson Mämmelä-Korpi), syntynyt 5.12.1803 Vihanti, elossa vielä v. 1846. Puoliso: Brita Kaisa Kaurala, syntynyt 1799, vihitty 2.8.1822. Syntynyt ja vihitty Vihannissa. Lapsia 11.

VIII-sukupolvi

Anders Henricson Mämmelä-Korpi (isä: Henric Jacobson Mämmelä), syntynyt 19.4.1771 Alpuu, kuoli 1819 jälkeen Vihannin Korvenkylässä. Puoliso: Kaarina Josephintytär Alapere, syntynyt 5.9.1775, vihitty 21.2.1793.

VII-sukupolvi

Henric Jacobson Mämelä-Mämmelä (isä: Jacob Josephinpoika Korpi-Mämmi), syntynyt 24.1.1727 Vihanti, Alpuu. Kuoli 13.9.1782 Vihanti. Puoliso: Liisa Heikintytär Paakkonen, syntynyt 27.5.1737, vihitty 14.12.1756. Lapsia 7.

VI-sukupolvi

Jacob Josephinpoika Korpi . Mämmi (isä: Joseph Niilonpoika Korpi), syntynyt 1683, kuollut 63-vuotiaana Vihannissa. Haudattu seksmannin (sexman) oikeudella Vihannin ensimmäisen kirkon lattian alle kuten isänsäkin. Vihannin nykyinen kirkko on rakennettu samalle paikalle.

Puoliso 1. Elisabeth Antintytär, syntynyt 1699, kuollut 44-vuotiaana 27.5.1743 (kaikki 5 lasta ensimmäisestä avioliitosta).

Puoliso 2. Birgitta Paulintytär, syntynyt Siikajoella, vihitty avioliittoon 29.12.1745.

V-sukupolvi

Joseph Niilonpoika Korpi (isä: Niilo Laurinpoika Memme-Korpi), kuollut aikaisintaan 1688. Ensimmäinen talonpoika, joka tuli haudatuksi Vihannin Saarnahuoneen tornittoman ensimmäisen kirkon lattian

alle, mistä syystä kirkkoa ryhdyttiin kutsumaan Joo-sefin kirkoksi.

IV-sukupolvi

Niilo Laurinpoika Memme-Korpi (isä Lauri Laurinpoika Memoi-Memme) otti maa-alueen Saloisten erä-alueisiin kuuluvasta erämaasta ja rakensi sinne talon, antoi sille nimen Korpi, otti talon nimen mukaan sukunimekseen Korpi ja koko eräaluetta alettiin kutsua Korvenkyläksi. Niilo Laurinpoika Korpi oli Korvenkylän ensimmäinen asukas, joka maksoi veroa. Korvenkylän itäosassa oli jo 1594 4 veroa maksavaa taloa ja alueen itäosa oli muuttunut Ilveskorveksi. Hänen isoisänsä Lauri Niilonpoika Memoita kutsuttiin joskus "lappalaiseksi" ja "sokoksi". (Katso II-sukupolvi)

III-sukupolvi

Lauri Laurinpoika Memoi - Memme (isä: Lauri Niilonpoika Memoi)

Poikien isä Lauri Niilonpoika Memoi osti (tai otti?) Saloisten pitäjän eräalueisiin kuuluvia maita silloisen Alpuanjärven pohjoisrannalta Kerttu-leskeltä (mahdollisesti omalta äidiltään), vai kuuluivatko maat sitenkin Lempäälän ja Laihian pirkkalaisten Miemoisukuisten kylien tai talojen ikimuistisiin eräalueisiin jo keskiajalla (koska Vöyrin Miemoisten kylä oli perustettu jo keskiajalla)? Lauri Laurinpoika Memoi jatkoi maat veljensä Klemetti Laurinpoika Memoin kanssa, ja näin syntyi Alpuan järven pohjoisrannalle kaksi myöhemmin Mämmelä-nimistä taloa.

Elettiin pirkkalaisten eränautojen viimeisiä aikoja, sillä Kustaa Vaasa oli lakkauttanut 1554 pirkkalaisille jo 1277 annetun lappalaisten verotusoikeuden ja lapinkaupan. Oli keksitty parempi tapa lappalaisten verotukseen kuin, että pirkkalaiset verottavat lappalaisia ja valtio verottaa pirkkalaisia. Maakauppakin alettiin jo vuodesta 1546 lopetella siirtämällä kaupankäyntiä kaupunkien porvareille. Oli tärkeää saada kaupan kautta maahan omistus, tai paremminkin verotusoikeus.

II-sukupolvi

Lauri Niilonpoika Memoi (isä todennäköisesti Niilo Memoi) oli v. 1540 ensimmäisen maakirjan mukaan isäntänä Antilan tilalla/talossa Lempäälän pitäjän Ahtialan kylässä. Hän muutti Vöyrin Miemoisten kylän kautta (1544) Laihian Kupparlan kylään, papinveroluettelon mukaan jo 1546, asuttaen erään kylän vanhimmista taloista. Muutto tapahtui pirkkalaisten tavanomaista Siurosta alkavaa vesireittiä Kyrösjärven - Ikaalisten - Parkanon - Kihniön -reittien latvajärviin ja sieltä Kyrönjoen - Seinäjoen - ja siitä Peräseinäjoen kohdalla haarautuvan Kihniänjoen kuin myös Seinäjoen latvajärviin.

Hän oli maakauppias ja "Pohjan kulkija" kuten muutkin Laihian Memoit. Lauri Niilonpoika Memoi

muutti Saloiisiin v. 1558. Hänen talonsa Kupparlan kylässä todettiin v. 1624 suoritetussa tarkastuksessa "ikimuistoisesti autioksi".

Verkasalon sukukirjan taulussa 913 on kerrottu miten Kustaava Verkasalo ja Antti Matinpoika Kaurala asuivat Vihannin Ilveskorven kylässä Kauralan ja Harmaalan talossa ja muuttivat sieltä Joroisiin. Kauralan talo oli yhdysviljelyksessä Alpuassa olleen Mämmin talon kanssa. Sukukirjasta löytyvät sukupolvet kohti nykyaikaa. Ilmari Ahola-Luttila on selvittänyt Antti Matinpoika Kauralan edeltäviä sukupolvia ja niiden liikkeitä Suomessa. Taitaa olla Verkasalonen liikkuvien sukuhaara.

Lauri Niilonpoika Memoita kutsuttiin joskus Saloisissa "lappalaiseksi" ja "sokkoksi", mikä lie johtunut oudosta nimestä ja elämäntavasta sillä olihan hän lappalaisia verottava pirkkalainen. Memoi-nimi ja suku oli Jo hyvin tunnettu Pohjois-Pirkkalassa, Vöyrissä ja Laihialla ennen Laurin muuttoa Saloiisiin v. 1558 (Pirjo Mikkonen – Sirkka Paikkala: SUKUNIMET s. 355 hakusana Mämmi).

I-Sukupolvi.

Niilo Memoi

kuoli Lempäälän Memmoisen/ Miemolan kylässä ennen 1. maakirjaa v. 1540.

1. Klemetti Niilonpoika Memoi muutti Lempäälän Memmoisen/ Miemolan kylästä pirkkalaisten tavanomaista Siurosta alkavaa vesireittiä Kyrösjärven - Ikaalisten - Parkanon - Kihniön -reittien latvajärviin ja sieltä Kyrönjoen - Seinäjoen - ja siitä Peräseinäjoen kohdalla haarautuvan Kihniänjoen kuin myös Seinäjoen latvajärviin. Hän perusti Laihian Perälän Klemetilä-nimisen tilan/talon. Hän oli lautamiehenä Kyrön kärkeillä 1543, maakauppias, "Pohjan kulkija" (talonpoikaipurjehtija) ja Kemin aittaveron maksaja jo 1543.

2. Juho Niilonpoika Memoi

Lauri Niilonpoika Memoi myös mahdollisesti Niilo Memoi poika. Suoraa sukulaissuhdetta ei tutkimuksessa ole muuten kuin mainintana Klemetin veljenä.

Verkasalon sukukirjan taulussa 913 on kerrottu miten Kustaava Verkasalo ja Antti Matinpoika Kaurala asuivat Vihannin Ilveskorven kylässä Kauralan ja Harmaalan talossa ja muuttivat sieltä Joroisiin. Kauralan talo oli yhdysviljelyksessä Alpuassa olleen Mämmin talon kanssa. Sukukirjasta löytyvät sukupolvet kohti nykyaikaa. Ilmari Ahola-Luttila on selvittänyt Antti Matinpoika Kauralan edeltäviä sukupolvia ja niiden liikkeitä Suomessa. Taitaa olla Verkasalonen liikkuvien sukuhaara.

Sili Koivikon mukaan rukki on kehrukunnossa, kunhan "nööri" uusii.

Ilkka Verkasalo Vanhan esineen kertomaa: Kaisa Kustaavan Rukki

Vanhaan aikaan vaatehuollon tärkeimpiä tarvekaluja oli rukki. Omavaraistaloudessa eletäessä villa ja pellava kehrättiin rukilla langoiksi ja näistä saatiin kudottua kankaita ja vaatteita.

Rukit olivat sen verran teknisiä laitteita, ettei niitä monikaan osannut itse tehdä vaan ne ostettiin valmiina ammattinikkareilta. Etelä-Pohjanmaa oli kuuluisa "rukkimestareistaan" ja todennäköisesti nykyinen maakunnan huonekaluteollisuus on samaa perua. Kuten rukin tekijätkin, niin myös kehrääjät eli "kehröt" olivat ammattilaisia, jotka kiersivät taloissa "karttaamassa" ja kehräämässä tai sitten tekivät työtä kotonaan. Ilveskorvessa kylän kehröjä olivat mm. Häntälän Liisa Verkaperältä, Tönölän Mari Ristonurkalta ja Kaisa-Kreetta.

Kaisa-Kustaava Werkasalo o.s. Pyöriäsaari 1865 - 1940, tuli Lumimetsän Pyöriästä Verkasalo-Kaarleen emännäksi vuonna 1881. Oliko tämä rukki hänellä jo mukanaan, sitä ei tiedetä, mutta joka tapauksessa se on tunnettu Kaisa Kustaavan rukkina.

Kaisa Kustaava eli viimeiset vuotensa Ilveskorven Suomessa tyttärensä Anna Verkasalon luona. Kaisan kuoltua rukki jäi Annalle ja Annan kuoltua rukki kulkeutui Aira Lattulalta Sili Koivikolle, joka luovutti sen Ilkka Verkasalon huostaan vuonna 2002. "Saat tämän rukin, mutta kehron saat itse hommatal!"

Suvun tunnukset

Isännänviiri on kooltaan 50 X 400 cm ja on sopiva 8 - 9 metriseen lipputankoon. Materiaaliltaan viiri on kudottua lippukangasta, 100% polyesteriä ja tiheydeltään 155g/neliö. Käyttö-oikeus viiriin on sukuun kuuluvalla.

Hinta: 53,00 euroa

Pöytästandaari on valmistettu polyesterilippusatiinista ja siihen kuuluu kirkas metallitanko sekä marmorijalusta.

Hinta: 28,00 euroa

Sekä viiriin että standaarin on suunnitellut graafikko Kaisu Klemetti.

Sukukorut ovat malliltaan samat kuin kuusikymmentäluvulla tehdyt korut. Miesten solmio-neulan ja kalvosinnappien taustat ja koneistot ovat kuitenkin uudet ja nykyaikaan paremmin sopivat. Korut on käsityönä valmistanut kultaseppä Timo Turunen, Aikamuoto Watch & Design

Naisten koru	35,00 euroa
Kalvosinnapit	30,00 euroa
Solmioneula	30,00 eurpa

Sukukirja

Verkasalot, Vihantilainen talonpoikaissuku

Kustantaja: Werkasalon Sukuseura ry

Julkaistu vuonna 2000, sidottu, 562 sivua

Koko 17,5 * 25,5 cm

Hinta: 50,00 euroa, kaksi kirjaa saa 90 eurolla (lisäkirjat 40 euroa)

Kirjaa on myytävänä Ilkka Verkasalolla, Pekka Verkasalolla, Eija Hanhineva ja Marjatta Verkasalolla, joiden osoitteet ja puhelinnumerot löytyvät tästä lehdestä.

Henkilökohtaisia esipolvitauluja voi tilata Ville Lahdelta puhelimella (08) 284 742

tai postitse Lehtolantie 70, 86360 Vihanti.

Esipolvitauluista maksetaan seuran tilille 1 euro/sivu (Vihannin Osuuspankki 551602-26098).

Esipolvet tekstinä, jossa on myös henkilöstä tiedostossa olevaa tietoa,

Esipolvitaulu, josta on helppo hahmottaa sukua historiaan.

Tuotteiden tilaukset tehdään sukuseuran sihteerille:

Marjatta Verkasalo

kirjeellä

Verkasalontie 11

86360 Ilveskorpi

puhelimella

(08) 284 888

Tuotteet lähetetään postissa ja mukana tulee tilisiirtolomake tai lasku. Hintoihin lisätään postituskuluja. Maksuehtona on 14 päivää netto (ts. toivotaan maksua mahdollisimman pian seurannan helpottamiseksi). Tuotteiden muunlaisesta toimittamisesta (esimerkiksi nouto) voi sopia tilaamisen yhteydessä.

Vihanti - kastetut

Sukututkimusseuran historiankirjoista Verkasalo-sukunimellä haetut kastetut Vihannin seurakunnasta.

- Isän sukunimi: VERKASALO => Werkasalo, Werkasalo el. Carlela, Werkasalo el. Heikkilä, Werkasalo Carlela, Werkasalo el. Carle, WerkasaloOllila, WerkasaloHeikkilä, Werkasalo Heikkilä, Werkasalos el. Heikkilä, Werkasalos, Werkasalos el. Ollilas, Werkasalo Heikkilä, Werkasalo Karle, Werkasalos el. Korttishos, Werkasalo el. Carlen

Syntynyt	Kastettu	Kylä	Talo	Isä	Äiti	Lapsi
6.5.1744	7.5.1744			Matz Werkasalo	Walborg	Matthias
28.5.1748	17.6.1748			And. Mattss. Werkasalo	Carin Mattsdr.	Andreas
12.4.1749	16.4.1749			Hendrich Henricss. Werkasalo	Caisa	Henrich
15.1.1750	21.1.1750			Anders Werkasalo	Carin Mattsdr.	Johannes
13.3.1756	14.3.1756	Corpi		Bd. And. Werkasalo	Marg. Mattsdr.	Elisabeth
27.10.1758	29.10.1758	Corpi		Bd. Isaac Mattss. Werkasalo	Brita Joh. dr.	Anna
26.9.1764	29.9.1764	Corpi		Bd. Joh. Andss. Werkasalo el. Carlela	Marg. Pehrdr.	Andreas
14.3.1765	17.3.1765	Corpi		Zachris Erikss. Werkasalo	Lisa Matsdr.	Michael
7.9.1766	14.9.1766	Corpi		Bd. Johan Andss. Werkasalo el. Carlela	Marg. Pehrdr.	Petrus
3.12.1768	5.12.1768	Corpi		Bd. Bertil Henrss. Werkasalo el. Heikkilä	Maria Samuelsdr.	Henrich
4.4.1769	4.4.1769	Corpi		Bd. Joh. Andss. Werkasalo el. Carlela	Margeta Pehrdr.	Margeta
11.4.1769	14.4.1769	Corpi		Bd. Zachris Erikss. Werkasalo	Lisa Mattsdr.	Margeta
8.9.1792	9.9.1792	Ilveskorpi		B.S. Bertil Henricss. Werkasalo	Maria Ericdr.	Margaretha
9.5.1793	12.5.1793	Korpi		Johan Christer's Werkasalo Carlela	Lisa Henrici 25-30	Johannes
5.12.1793	8.12.1793	Korpi		Berthell Henricss. Werkasalo	Hstr Maria	Maria
1.6.1828	8.6.1828	Ilveskorpi		B.s. Michel Mattsson Werkasalo	-	Johannes
11.11.1828	16.11.1828	Korpi		Bd. Göran Werkasalo	Stina Gustava 25	Gustava
19.11.1828	23.11.1828	Korpi		Husb. Henrik Werkasalo	Margareta 40	Catharina
26.1.1831	30.1.1831	-		Bd. Carl Pehrss. Werkasalo	Lisa 27	Carl
26.4.1832	29.4.1832	Ilveskorpi		Nämndem. Henrik Werkasalo	Sara -	Henricus
19.4.1833	19.4.1833	Ilveskorpi		Bd. Henrik Anderss. Werkasalo	Maria - 45	Lisa
				alkup - VAHPP: 28		
				alkup - VAHKK: 4		
				alkup - VAHV: 1833		
				alkup - ALKUPKOMM		
				alkup - SYNKOMM Kn.d. conf		
11.3.1835	15.3.1835	Ilveskorpi		Bd. Jöran Johanss. Werkasalo el. Carle	Stina -	Carl Elias
30.7.1850	4.8.1850	Ilveskorpi		Bd. Jöran Werkasalo	Stina 47	Isaak
18.10.1850	18.10.1850	Ilveskorpi		Bd. Jakob Jakobss. WerkasaloOllila	Kaisa Maria 24	Johan
				alkup - VAHPP: 24		
				alkup - VAHKK: 10		
				alkup - VAHV: 1850		
				alkup - KUOL + 25/10 1850		
				alkup - ALKUPKOMM		
				alkup - SYNKOMM Kn.d. conf + 25/10 1850		
22.10.1850	24.10.1850	Ilveskorpi		Bd. Henrik Henrss. WerkasaloHeikkilä	Britha 33	Johan

25 tapahtumaa löytyi.

Hakulomakkeeseen